

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Nuu Filipos

¹ Yùhù nduí Pablo, te compañeruì yohó nduú Timoteo. Nèhivì xinúcuáchí nùu Jesucristu nduú-nsí. Te tiaá-nsí tutu yohó nùu nsidaa mii-nsiá nèhivì xí Jesucristu ndoó ñuu Filipos, xínduu-nsia ana idónuu, xì stná ana xinúcuáchí, xì nsidaa gá stná mii-nsiá nèhivì dava ga ndoó nùu-yá. ² Contentu ni cúndóó-nsiá quida Yua-nda Dios xì Stoho-nda Jesucristu, te cuàhà gá gracia xi-ya ni cúcúmí-nsiá.

Ñà-nduá nì xicàn tàhvì Pablo nùu Dios ñà-quida-ya sàhà nècuàchì xiníndísá

³ Yùhù, na cada nsinúú inì mii-nsiá, naquímanì Dios sàhà-nsiá. ⁴ Te cuàhà gá cudí stná inì na cada xicàn tàhvì sàhà-nsiá nùu-yá, ⁵ vèchi nsinúú inì nansa quidá-nsiá chindéé stná-nsià ñà-cuítìà razón vaha xi-ya, nacua quidá yùhù. Te ináhì iin-ni sàni chindee stná-nsià ducán ndè quivì nì xinitnàhì xì-nsiá xì ndè vichi. ⁶ (Ñàyùcànduá, nàhà xicà) iin obra ndiaha nduá sàni quesaha-yá quidá-yá ini anima-nsià, te ináhì iin-ni icúmí-yà quida-ya ducán dècuèndè sàà quivì (naxicocuín) Jesucristu. ⁷ Te divi ducán ndiá ìqué cunihnu inì sàhà-nsiá, vèchi màni cuàhà-nsiá nùu, te iin-ni níhítàhvì stná-nsià gracia (xi Dios) nahi yùhù. Vèchi cunaha-nsiá, mate yohó ié` ndiadí` vehecàa, doco sáhatahvì stná-yà yùhù gracia, te iin-ni icúmí` níhítàhvì gué` ducán, mate (dacùhùn-te yùhù nùu

juez), doco siempre icúmî càhàn nihni sàhà razón ndiaha xí-yá ñà-nduá palabra ndàcuisì. ⁸Te mii-yá, ináhá-yá ñà-cuàhà guá nsinúú inì nsidaa-nsiá, nacua quidá stná Jesucristu xì-ndà, cuàhà gá cuú ini-yà sàhà-ndà. ⁹Ñàyùcànduá, yùhù xicàn tàhví nùù-yá ñà-chicá más ni sàà-nsià cucuu stnahá ini-nsià sàhà-nsiá, te iin-ni ni sàà stná-nsià cundaà inì-nsià índù chuun nduú ñà-íá vìi, te índù chuun có-íá vìi. ¹⁰Nú ducán, dandu mà úhì cudii ini-nsià quida-nsia cuisì ñà-chicá ndiaha, te cuni-hnu ì inì-nsià dècuèndè quìvì naxicocuîñ-yà, mà cóó gá ni-iin falta xi-nsia. ¹¹Te mii-yá, icúmí-yá chindee-yándô ñà-quida vìi-ndà ducán, dandu chicá cuàhà ñà-vàha xi-nda quee, te chicá cuàhà naquimanì stná-ndàyá, te quee ga más tnùñuhu xí-yá.

Cuàhà gá ñà-ndiaha xí Jesucristu nihì-ndà nú ni cúnchícùn vìi-ndàyá vida xi-nda ñuhiví yohó

¹²Ñánì, cuní cundaà ini-nsià sàhà ñà-nduá yáhi yohó, vàchi divi sàhà ñà-nduá sàni cuu xí, ñàyùcànduá chicá más sàni xitià razón ndiaha xí-yá inicutu. ¹³Dècuèndè nsidaa nèhivì ndoó vehechuún cahnú, xì nsidaa stná soldadu, sàni cundaà ini-nè ñà-divi sàhà Cristu ndiadí. ¹⁴Te cuàhà gá stná ñani-ndà nchícùn xì Stoho-ndà Señor, sà-sáha stná-nè valor vichi, vàchi sàni xini-nè (nansa quidé mate) ndiadí vehecàa yohó, te sàháyùcànduá vichi có-yúhí gà-nè càhàn vate-né palabra xi-ya.

¹⁵Yùhù ináhî nansa quidá dava nèhivì càhàn sàhà Cristu, cuisì quidá-né ducán ñà-cúmbidia ini-nè, vàchi có-ndô ini-nè xì (ñà-nduá cachí). Doco dava-ne, cóó, quidá víi ndisa-ne, vàchi sàhà

ñà-lá vaha voluntad xi-ne, ñàyùcàndùá cáhàn-nè sàhà Cristu. ¹⁶ Doco nècuàchì có-quidá víi ma, sàhà-ñá interesadu gà-nè, ñàyùcàndùá cáhàn-nè sàhà-yá, có-ndùá sàhà ñà-quidá víi ndisa-ne, còó; cuisì cuní-nè ñà-chicá màsà yáha vàhi vehecàa yohó. ¹⁷ Doco tucu quidá nèhivì quidá víi ndisa ma, cuú ndisa ini-nè (sàhí) na cáhàn-nè sàhà-yá, vàchi ináhá-nè iin-ni nihnú stná inì càhìn razón ndiaha xí-yá nicanicuahàn. ¹⁸ Pues vichì ¿nansa cachì-ndà sàhà nsidaájàn? Pues yùhù cachí ñà-có-quidámà, a dananí uun-ne, te ò cáhàn sahnú-né, ndéni modo nì cui, doco xítia palabra sàhà Cristu, te ñà-jaàn nduá cudì inì sàhà-xí. Te chicá más icúmì cudì gá inì después. ¹⁹ Vàchi ináhí, icúmì chuun jaàn quee viá sàhí, vàchi xícàn tàhvì-nsiá sàhí, te chindéé stná Espíritu Ìi xí Jesucristu.

²⁰ Yùhù nicanicuahàn nacání inì còtó quide iin ñà-cui nducahin sàhà-xí. (Có-cuní quide ducán); iin-ni cuní quide nacua siempre quidé, divi ñà-cáhàn vatí sàhà-yá. Iin-ni cuní quida vii' áma queé más gà tnùñuhu xí Cristu a ducán ni cuí sàhà-yá, te ò cutiacu guè ñuhiví yohó. ²¹ Vàchi nú itiácù-ve, dandu puru (ñà-taví más gà tnùñuhu) xí mii-yá cundua. Te ò nú ni sái cui stnài (sàhájàn), dandu chicá ndiaha quee stnámà. ²² Doco nú ni coó gué ñuhiví yohó, vihi-ni quida guè más gà obra xi-ya. Ñàyùcàndùá, có-ináhí indù-ñá chicá nsiha cuu xí, ²³ vàchi ndúi chuun jaàn ndiaha gá iá', te ùhì nacàxin-ñà. Ian nduá ñà-nú ni cùi cùhìn coi nùù Cristu; te cuàhà gá nihnú stná inì ñà-jaàn, vàchi chicá ndiaha queamà cahín. ²⁴ Daaní, ingà nduú ñà-nú ni náníhitàhvì gué ñuhiví. Ñà-jaàn

ndisa chicá cunduu ñà-vàha xi mii-nsiá, ²⁵ ináhî. Ñàyùcàndùá, sàni cundaà inì, icúmí coo chii gué` ñuhìví yohó sàhà-ñá cutnahí xi-nsiá, te chindee gué` mii-nsiá ñà-chicá cunindisá víi-nsiáyà, te cudìi gá inì-nsia sàhà-yá. ²⁶ Te cuàhà gá icúmí stnâ-nsià naquimanì-nsiáyà sàhí na sàà tui ndé ndoó-nsiá, te cutnahá túi xì-nsiá.

²⁷ Mii-nsiá, sà-xínduu-nsia nècuàchè nchícùn xì palabra ndiaha xí Cristu. Ñàyùcàndùá, xiñuhu quida-nsia cuiì ñà-íá víi nacua cachí palabra mà, a ducán ni sái nàcòti-nsià, te ò màsà sái, có-quidá, ndéni modo nì cui, cuní` cunitnùhi sàhà-nsiá iin razón vaha ñà-iin-ni nchícùn ìi-nsiá ichì víi, te iin-ni anima icúmí stná-nsià. Cuní` cunitnùhi sàhà-nsiá ñà-iin-ni nihnú vaha inì-nsia, te sáhandee stná inì-nsia xiníndísà víi-nsiá razón ndiaha xí-yá. ²⁸ Te nècuàchè xiní ùhì xì-nsiá, màsà cuáha-nsia dayúhî-nè mii-nsiá ni-iyuhu. Te ñà-có-yùhî-nsià mà, divi cundua seña nùù-né ñà-mii-né icúmí-né sàà-nè ndañuhu-né. Doco nùù ndohó, còó, seña cundua mà ñà-icúmí càcu anima-ndà nùù Dios. ²⁹ Vàchi cunaha-nsiá, màdì cuiì ñà-cunindisa-nda Cristu nduá nì chitnùnì ini-yà quida-nda. Còó, vachi sàhà gracia xi-ya sàni chitnùnì stná ini-yà ñà-ndoho stná-ndà sàhà-yá. ³⁰ Te sàni xini-nsià, divi ducán nì cuu xi yùhù antes; cuàhà gá nì ndohi, te ndè vichi ndohó î' (sàhà-yá), ináhá-nsiá.

2

Nansa nì nacoò chii Jesucristu gloria xi-ya, doco después nì nanihì-yá más gà tnùñuhu xí-yá nì quida Yua-nda Dios

¹ Ináhá-ndá, sàhà Cristu cuní-ndà quida vii-ndà; te sàhà-ñá màni stná-ndà nùu-yá ducán, ñàyùcàndùá sáhandee ini-ndà nchícùn vii-ndà yá. Te (ináhá stná-ndà) cutnâhâ Espíritu Ìì xì-ndà ndoo-nda ñuhiví, te cuhí stnahá stná ini-ndà. ² (Pues sàhà nsidaájàn, cuní cuacundahví nùu nsidaa-nsiá) ñà-nì quidá-nsiá iin ñà-dacúdfi ini xì: cuní ñà-iin-ni cunihnu ini nsidaa-nsiá. Cuní ñà-iin-ni cucuu stnahá ini-nsiá sàhà-nsiá, na ian iin-ni anima xì iin-ni sàxìnitnùnì icúmí-nsiá. ³ Mäsà quidá-nsiá ni-ñàha sàhà cuisì interés; còó. Ni mäsà cútúxí ini ni-iin-nsiá ñà-mii-nsiá nduú-nsiá mii-nsiá, te quida-nsiá ñàha. Còó. Chicá vâha cunihnu ndahvi ini-ndà; iin iin-nda ni cúníhnú ini-ndà ñà-chicá ndiaá ñanìtnaha-nda nùu mii-nda. ⁴ Ni màdì gá cuisì chuun xì mii-nda cunsìhi ini-ndà quida-nda; còó. Xiñuhu nacani stná ini-ndà sàhà ñà-ndùá cuní ñanìtnaha-nda.

⁵ Ni cúcúmí-ndá iin sàxìnitnùnì nahi ñà-icúmì Jesucristu, ⁶ vâchi mate Dios nduú-yá, doco cónì nácánì ini-yà ñà-chicá ndiaá nduá ñà-ndùdává-yá xì Yuandiáhá-yâ; còó. ⁷ Ñàyùcàndùá, nì na-coo-ya (nsidaa tnùñuhu ma), te nì nanduu-ya na iin (tiàa ñuhiví yohó; na iin) ana xinúcuáchí uun, ducán nì nanduu-ya. ⁸ Te sàhà ñà-jaàn nì nàcùnihnu ndahvi stná ini-yà, nì inini-ya nsidaa ñà-ndùá nì ndacu nuu-yá quida-ya, dandu nì xìhì-yà, dècuèndè nchìca iin cruz nì sàcùtuu-ya. ⁹ Ñàyùcàndùá, vichi sàni nanihì-yá chicá cuàhà tnùñuhu ndiaha xì-yá nì quida Yua-nda Dios; te chicá ndiaá quivì-yá nùu quivì nsidanicuú gá nèhivì. ¹⁰ Sàhà ñà-jaàn (icúmì sàa iin quivì) ndacùcahan vate xì quivì-yá Jesús, dandu icúmì

nsidanicuú nèhivì nàcùltasisi-né (nùù-yá), nsidaa nèhivì ñuhìví yohó, xì nsidaa stná ana ndoó an-sivi xi tìxi ñuhù, ¹¹ nsidaa-né icúmí-né nacuni-nè mii-yá, te cachi vate-né ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú-yá, dandu chicá más icúmí quee tnùñuhu xí Yuandiaha-yá Dios.

¹² Ñàyùcàndùá cuní` cunini-nsia ñà-ndùá cachí` xì-nsiá mate xica ié` nùù-nsiá, ñani màní. Na nisa ìe ndé ndoó-nsiá nisa inini viì-nsiá yùhù; doco vichi chicá más cuní` cunini-nsia, te quida viì-nsiá lucha ñà-càcu-nsia (nùù chuun có-íá viì yucán), vàchi nú iin-ni ni cúníhnú ndahvi ini-nsiá, te cahvi víi-nsiá mii-yá, dandu vátùni càcu-nsia. ¹³ Vàchi Dios nduú ana datnúù xì ini-ndà ñà-quida-nda ñà-ndùá cuní-yà, te chindéé stná-yàndó ñà-quida ndisa-nda cumplir nsidaámà.

Nicanicuahàn ni cúndóó mánì-ndà

¹⁴ Màsà cúndóó-nsiá daquéé cuàchi tnahá-nsiá, te náâ stnahá-nsiá sàhà ñà-ndùá quidá-nsiá.

¹⁵ Còó; iin-ni ni cúndóó mánì-nsiá sàhà-ñá màsà cuídá cuàchi-nsia, vàchi ducán nduá ndiá ìcà quida ana nduú ndisa dèhe Dios; vàchi ndoó ìi-ndà ñuhìví yohó, te cuàhà ñanìtnaha-nda, malu-nè, có-nìhnú víi ini-nè. Ñàyùcàndùá, màsà quídá-ndá ni-iin ñà-có-íá viì, vàchi ndohó nduú ana datnúù Dios sàxìnítnúú-xi sàhà-ñá cundehè nèhivì ñuhìví ichì váha. ¹⁶ Sàhà ñà-jaàn iin-ni ni cúnchícùn-nsiá palabra cáhàn sàhà vida ndiaha, vàchi nú ducán, dandu na quívì (naxicocuíñ) Jesucristu, vátùni cudii cuáhà inì ñà-màdì uun-ni ni queé nsidaa ñà-ndùá nì ndoho güé` na ní quide chuun ìi xí-yá (ndé ndoó-nsiá). ¹⁷ Ináhî xiníndísâ víi-nsiá vichi, te ñà-jaàn nduú na iin chuun ndiaha quidá-nsiá

nùu-yá, na iin ofrenda dócò-nsiá nùu-yá. Te yùhù, nú ni sàì cui stnàì (sàhà-yá), dandu nahi inga ofrenda sáhatahvì gá-nsiàyà cunduu stná ñà-jaàn. Te cachí yùhù vátùni iájàn, vàchi cudìi stná inì sàhà-ñá. Ndè stná mii-nsiá, vátùni cudìi stná inì-nsia sàhà-ñá. ¹⁸ Te divi ducán cuní quida-nsia.

Timoteo xi Epafrodito

¹⁹ Nú ni cúndéhe ndahví Stoho-ndà Jesús, yàchi icúmî techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, dandu (na nsiaa tu-ne), vátùni nacunitnùhu stnàì nansa yáha-nsia jaàn, dandu ndòo vaha inì sàhà-nsiá. ²⁰ Te divi Timoteo nduú ana cuàhìn techuín sàà, vàchi ndé ié` yohó, còò cá ana nahi mii-né, còò cá inga ana cuú ndisa inì-xi sàhà-nsiá nahi mii-né. ²¹ Vàchi nsidaa gá nèhivì, cuisì chuun xi mii-né nsíhi ini-nè, có-nàndúcú-nê (nansa nducuahà) chuun ì xí Jesucristu. ²² Doco sà-ínáhá-nsiâ Timoteo, ñà-vaha ndisa-ne; te ináhá stnâ-nsiâ cutnâhâ-nsí ni xicanuu-nsi cachítñùhu-nsi razón ndiaha xí-yá, nacua chindéé iin dèhe ana nduú yua-né, ducán nì quida Timoteo. ²³ Ñàyùcàndùá, divi-ne cuní techuín sàà ndé ndoó-nsiá nú sàni cundaà inì nansa cuàhàn coo xí. ²⁴ Doco cahví xi Stoho-ndà Señor ñà-yàchi quee stnàì libre yohó, te sàà stnàì.

²⁵ Doco vichi tuxí inì chicá vaha techuín Epafrodito nasaa-nè. Cunaha-nsiá, na iin ñani mií nduú-né, vàchi iin-ni quidá-nsí chuun ì xí Capitán ndiaha xi-nda. Te divi nduú ana nì techuún stná mii-nsiá ñà-cunihi-ne ñà-nduá xiñuhu nùì quixi. ²⁶ Te vichi cuàhà gá cuní-nè cuni tu-ne mii-nsiá. Te cuhúún gá stná ini-nè, vàchi ináhá-nê sàni xinitnùhu-nsia ñà-nì quicuehè-nè.

27 Te ndisa, cuèhè dana nì sandua, cuàhàn-nè cui-nè nì cùí, doco nì indehè ndahví Dios-nè, (cónì xíhì-nè). Te màdì cuísi mii-né nì níhìtáhví ducán; còó, vàchi dècuèndè stná yùhù nì nìhìtáhví sàhà-ñá nì nduvàha-ne, te vichi mà cóó gué` tnùnsí ini. 28 Ñàyùcànduá, chicá cuní` naquihin-ne ichì nasaa-nè sàhà-ñá cudìi gá stná ini mii-nsiá. Te nú ducán, dandu yùhù stná, chicá mà cóó gué` tnùnsí ini. 29 Daaní, nú sàni nasaa tu-ne, dandu xiñuhu cudìi ini-nsiá sàhà-né, te quidañuhu-nsiánè nacua ndiá ìcà-ndà quida-nda xi nsidaa ñani-ndà iin-ni (xinúcuáchí víi) stná nùu Stoho-ndà Señor. 30 Vàchi mii-né, sàhà chuun ìì xí Cristu cuàhàn-nè cui-nè nì cùí; ni cónì ndúlócô-nè sàhámà, cuisì-ní cuní-nè quida ndisa-ne cumplir chuun (nì nìhì-né) ñà-chindee-né yùhù, vàchi mii-nsiá, mà cùí quida-nsia ñà-jaàn (ñà-xica ndoó-nsiá).

3

Ñà-ndiáá ndisa sàhà ñà-ndee vaha-nda nùu Dios

1 Iá inga iñàha cuní` cachì xì-nsiá, ñáni: nicanicuahàn xiñuhu cudìi ini-ndà ñà-ndò-ndà nùu Stoho-ndà Señor. Te nú divi palabra jaàn sàni tiai nùu-nsiá antes, có-quidámà, vàchi iin palabra chindee ndisa xi-nsiá nduá, te yùhù, có-cuñáñi natiaà.

2 Cuidadu cundoo-nsia sàhà nèhivì malu chináhá xì ley chicuèhè, vàchi nècuàchì quidá ducán, nihnú sìquini ini-nè na iin quisi. Te caquin stná-nsiá cuidadu sàhà nèhivì (cuní màcùtuu seña xi raza Judea ìcà nèhivì), vàchi cutu ñà-dànacuèhè-nè nècuàchìmà queájàn. 3 Vàchi ndohó nduú nèhivì icúmí ndisa xi seña mà, doco

ini anima-ndà iá, vâchi anima-ndà nduú ndé cahvi-nda Dios. Cuisì Jesucristu cudîi ini-ndà sàhà-xí, có-tùxí ini-ndà cui cundiaa inga iñàha quida-nda, ⁴ mate yúhù, vihini cunihnu inì ndiaá stnái, te chindeámà yùhù (nùù Dios). Cunaha-nsiá, nú cuisì descendencia xi-nda, te ò obra xi-nda ni cúndiáá nùù-yá nì cùí, dandu cuisì yùhù chicá cundiaa. ⁵ Vâchi na ní tùinuú ñuhiví, nì sàcùtuu stná seña mà ìqué tìxi ùnà quivì (nacua cachí ley). Iin nècuàchì raza Israel nduú stnái, vâchi descendencia xi dèhe Israel nani Benjamín nduú, te cáhàn stnái dàhàn hebreu nahi yuadíhî. Daaní, iin nècuàchì fariseu nduú stnái, te nacua (chivàha fuerte) nècuàchìmà ley sànaaha, ducán nìsa quida stnái. ⁶ Yáha ga nìsa xinindisé (ley mà), te ñàyùcàndùá nìsa quida quini güé` xì nèhivì cahvi xi Jesús. Nsidaa ley sànaaha ma nìsa chivàhi; còò falta nì quidé dìquì ley mà. ⁷ Ñàyùcàndùá, vâtùni cundiaa nsidaámà (nùù Dios) nì cahín. Doco còò, vâchi na ní sàì nì cundaà inì sàhà Cristu, dandu nì sànihì stná inì ñà-ni-iyuhu có-ndiáá nsidaa ñà-ndùá nìsa quide mà. ⁸ Te vichi nihnú inì vâtùni ndañuhu nsidanicuú fama xi mà ñà-sà-ínáhî Stoho-ndà Jesucristu vichi, te yáha ga ndiaha ñà-jaàn. Doco nsidaa ñà-ndùá nìsa cahvi xí antes, ndevàha iñàha nduá nùí vichi, còò cá chuan nùí. Ducán nihnú inì sàhà-ñá ni níhítáhvi' cutnahí xì-yà nicanicuahàn, ⁹ te ndahà mii-yá coi. Doco màdì sàhà obra xi mií icúmî ndee vâhi nùù-yá, còò, vâchi cuisì nùù ley sànaaha ndiaá obra mà. Te vichi único ñà-ndiáá ndisa nduú ñà-cunindisa-ndayá, dandísá vâtùni ndee vâha-nda nùù Yuamáni-yá, vâchi xiníndísá-ndáyâ. ¹⁰ Ñà-jaàn nduá quidé

vichi sàhà-ñá cui sàì cunaha váha ndise mii-yá, te cucumi stnái poder ndiaha xí-yá, vàchi divi sàhà poder ndiaha ma nì nìhì-yá nì natiacu-yà. Daaní, dispuestu iá stnái ndohi nahi mii-yá, te cunihnu stná inì nì xihì stnái na ian nì xihì-yà, ¹¹ áma níhítáhvi' natiacu stnái.

Xiñuhu cuàhandee ndisa ini-ndà áma níhìndèè-ndà cunduu-nda nèhivì vaha ndisa

¹² Tàñáha ga sàì cunduu ndise iin nèhivì nacua cuní Jesucristu cundui. Tàñáha ga sàì cundui iin ana còò ndisa falta xi; còó. Cuisì iin-ni nchícuìn mii-yá, áma ducán níhìndéí cundui iin nèhivì vaha ndisa nacua nihnú ini-yà cundui na ní cana-ya yùhù. ¹³ Ináhì tàñáha ga sàì cundui nacua icúmí cundui después; còó, ñánì. Doco iá ndisa iin ñà-ndüá quidé: quidé lucha nandòdó dahuin nsi-daa ñà-ndüá sàni yàha, te sáhandee cahnú inì, áma níhì' (chicá quida vii') quivì vaxi xi-nda. ¹⁴ Na ian quidá tècuachi dadavástnâhâ carrera, ducán quidé, iin-ni nchícuìn ichì cuàhìn, divi ichì mii-yá iá ansivi; dandu quivì nsihi (vida xi), nihnú inì nìhì stnái iin ñà-vàha ndiaha nù-yá, vàchi divi sàhájàn nduá nì cana Dios ndohó ñà-cunchicùn-nda Jesucristu. ¹⁵ Ñàyùcàndüá, nsidaa ndohó ana xiníndísâ vaha, xiñuhu cunihnu ini-ndà nacua sàni cachì jaàn. Te nú tucu nacání ini-nsià sàhà iñàha, dandu icúmí Dios datnúù-yà sàxinítnùnì-nsià sàhámâ. ¹⁶ Doco nsidaa ñà-ndüá sàni sàà-ndà nì cundaà vaha ini-ndà, divi ñà-jaàn nduá xiñuhu cunchicùn ndisa-nda.

¹⁷ Ñánì, nacua quidá yùhù, ducán cuní' quida stná mii-nsiá. Te sà-ínáhá-nsiâ nansa quidá-nsí, ñàyùcàndüá, cundehè-nsiá ana quidá víi stná nahi

nsiùhù, te ducání quida stná mii-nsiá. ¹⁸ Vàchi ndoó cuáhà ana có-quidá víi. Cuáhà xichi sàni càhìn xì-nsiá sàhà nècuàchìmà, te vichi tucu tu dansínuu inì mii-nsiá sàhà-né, dècuèndè sacú stnàì sàhámà. Vàchi quidé cuenta na ian xiní ùhì nècuàchìmà (palabra nacání nansa nì xihì) Cristu nchìca cruz (sàhà-ndà). ¹⁹ Doco fin icúmí-né nduú ñà-ndañuhu dahuun-ne, vachi còò ndisa Dios nùù-né, cuisì ñà-nduá xího mii-né nduá ndulócô-nè sàhà-xí, te tuxí ini-nè ñà-sàhà chuun sìquini quidá guá-nèmà icúmí quee tñùñuhu xí-né, vachi cuisì ñuhiví yohó-ní nduá nihnú ini-nè. ²⁰ Doco ndohó, còó. Ansivi nduú ñuu-ndà, te dècuèndè yucán icúmí nuu ana dacácu xi-nda, divi nduú Stoho-ndà Jesucristu. Ñàyùcànduá, vichi ndiatú cuéyàà-ndà sàà quivì naxicocuñin-yà, ²¹ dandu nadama-ya iquicúñú icúmí-ndá vichi, vachi ñà-débil nduá, doco na sàà quivì yucán, icúmíá dâma stná nahi cuerpu ndiaha mii-yá. Te mà úhì quida-ya ñà-jaàn, vachi cahnú poder xi-ya, vètùni cundee-yá nùù nsidanicuú iñàha, te cusahnú-yá.

4

¹ Pues sàhà nsidaájàn iin-ni ni cúníhnú vaha ini-ndà Stoho-ndà Señor.

Xiñuhu nàcùndoo vaha-nda xi ñanìtnaha-nda

Cunaha-nsiá, màni gá-nsiá nùí, ñáni; cuáhà gá nsinúú inì mii-nsiá, te cudú stná inì sàhà-nsiá. Na iin ñà-vaha-xi xínduu-nsia nùí, vachi cuú ndisa inì sàhà-nsiá. ² Te yùhù, sacúndáhvî` nùù Evodia xì nùù Síntique ñà-nì nàcùndoo vaha-ne, vachi iin-ni Stoho-ndà Señor càhvì-ndà. ³ Daaní, stná mii-ní

nècuàchì nduú compañeru mànì jaàn, sacúndáhví stnàì nùù-ní ñà-chindee-ní nècuàchì ñahà jaàn, vèchi cuàhà gá nì chindee stnà-nè yùhù; iin-ni nì xìcanuu nsidaa-nda nì dàcuítìà-ndà razón ndiaha xí-yá, ndohó, xì mii-né, xì stnà Clemente, xì dava ga stnà compañeruì ndoó jaàn. Nsidaa-nsiá, sàni nacàva stnà quìvì-nsiá nùù tutu xi vida ndiaha.

Màsà nácánì ini-ndà, vèchi icúmì Jesús naxic-ocuíñ-yà

⁴ Nicanicuahàn xiñuhu cudii ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùù Stoho-ndà Señor. Tucutu cachí xì-nsiá, nì cúdí cuáhà ini-ndà sàhà-yá.

⁵ Mànì gá nì quida-nda xi nsidanicuú nèhivì, te (nsinuu stnà ini-ndà) ñà-sà-ítúú Stoho-ndà Señor naxicocuíñ-yà.

⁶ Màsà nácánì ini-ndà sàhà ni-iñàha; còó. Nsidaa ñà-ndùá yáha-nda, nì cáhàn-ndà xì Dios sàhá. Nì cécàn tàhvi-ndà nùù-yá, te naquimanì stnà-ndáyá.

⁷ Dandu seguru sàà-ndà cunihnu dadí ndiaha ini-ndà quida-ya, te mà yúhì gà-ndà, ni mà ndúlócô gà stnà-ndà, vèchi ndiaha gá chindéé Jesucristu, mate có-sàà-ndà mànìhì ini-ndà nansa quidá-yá, te ndañuhu ñà-yúhì-ndà.

Ndiá ìcà-ndà nacani ù ini-ndà

⁸ Ultimo ñà-ndùá cachí xì-nsiá nduá yohó: cuidadu ni cúndóó-nsiá sàhà ñà-ndùá nihnú ini-nsiá. Cuisi-ní ñà-ndùú ñà-ndácuisi nì cúníhnú ini-ndà, ñàni; cuisì-ní ñà-íá tñùñuhu-xí, xì ñà-íá vii, xì ñà-ndùú chuun sahnú ò chuun ndiaha, nsidaájàn vètùni nacani ini-ndà sàhà-xí. Vèchi nú íá tñùñuhu víi xán, te ò íá stnà fama xan ñà-ndùá iin chuun vèha, dandu vètùni cunihnu vèha ini-ndàñá.

⁹ Ni quidá ndisa-nsia cumplir nsidaa ñà-nduá nì chinahì mii-nsiá na ní dâcuàhí-nsià, vâchi nì xini stná-nsià nansa iá modo xi, te nì inini stná-nsià ñà-nduá nì cachì xì-nsiá. Pues nsidaájàn xiñuhu quida ndisa-nsia cumplir, dandu vâtùni cundoo vâha-nsia xì Dios; te cunaha-nsiá, cuàhà gá cuni-yà cundoo manì-ndà.

Nansa nì cachi Pablo nì naquimani-né nècuàchì ñuu Filipos sàhà ñà-nduá nì cutahvi-né nùu nècuàchimà

¹⁰ Cuàhà gá cudî inì sàhà mii-nsiá quidá Stoho-ndà Señor, vâchi sàni nsinuu tu ini-nsià yùhù. Sà-íá quivì có-chindéé gâ-nsià yùhù, doco cuisì sàhà-ñá mà cùì, màdiá sàhà ñà-nì nándòdó ndisa-nsia yùhù. ¹¹ Te màdì sàhà ñà-íá cuàhà necesidad xi nduá cachî ducán; còó, vâchi sàni cutùhe coi contentu a yâha vâhi, á coó. ¹² Sàni càin yâha ndahví, te sàni càan stnáì nú icúmî cuàhà iñàha; vâtùni iá nsidaájàn nùí. Vâchi a ducán xihì doco, te ò có-xihì doco, davani queá nùí, có-quidá, a ducán iá necesidad xi, te ò cuàhà iñàha icúmî, ¹³ ndéni iñàha nì cui yâhi, vâtùni ié` ñà-quidandee ínì sàhá, vâchi divi Cristu nduú ana nácuàhandee ini xì'.

¹⁴ Cunaha-nsiá, mate ducán cachî xì-nsiá, doco cuaha-ni iá ñà-nduá nì quida-nsia nì chindee-nsiá yùhù sàhà necesidad nìsa icumí. ¹⁵ Te ináhá-nsiâ nansa nì quida-nsia quivì primeru na ní xicanui xì razón ndiaha, te nì quei ndé ndoó-nsiá ladu Macedonia jaàn vâxi. Pues còò cá nèhivì xí mii-yá nì náxícónihî iin ñà-vâha nùí, cuisì mii-nsiá nècuàchì ñuu Filipos. ¹⁶ Te màdì cuisì ñà-jaàn, vâchi iin ùì xichi nì techuún gá stná-nsià iin cooperaciòn

xi-nsia na ní sa-ìe ñuu Tesalónica. ¹⁷ Doco cunaha-nsiá, màdì ñá-cùnî ñihí cuàhà iñàha nùù-nsiá nduá, còó. Cuisì cunî coo obra xi-nsia, te ducán ñihí-nsiá cuàhà ñà-vàha nùù Dios. ¹⁸ Pues vichi sàni quesaa nsidaa ñà-nduá nì techuún-nsiá nùí, vàchi sàni quida Epafrodito-ñà entregar nùí; ñàyùcànduá, ndiaha gá sàni cundiatùì vichi, na ian sàni nducuiqué nduá. Te tnùmanì xí-nsiá mà, na iin promesa nì dòcò-nsiá nùù Dios nduú stná, na iin ñà-tnami nì sàhatahvì-nsiá mii-yá, te cudùì gá ini-yà sàhà-ñá, vàchi divi ducán cuní-yà quida-nda. ¹⁹ Ñàyùcànduá, nsidaa ñà-nduá xiñuhu nùù mii-nsiá, icúmí-yâ taxi-yañà, vàchi cuàhà gá ñà-cuicà ndiaha icúmí-yâ, te sàhatahvì-yáñà ndohó sàhà ñà-nduù-ndà nèhivì xí Jesucristu. ²⁰ ¡Ansivéhé cahnú-yá! Nicanicuahàn ni tavá-nda tnùñuhu xí-yá, vàchi Yuandiáhá-ndá nduú-yá. Amén.

Nansa nì casàhú stnahá Pablo xì nsidaa gá nèhivì ñuu Filipos

²¹ Casàhú-nsiá xì nsidaa gá ana nduú nèhivì xí Jesucristu ndoó jaàn. Te nsidaa stná compañeruì yohó, casàhú stná-nè xì mii-nsiá. ²² Stná nèhivì xí-yá quidáchúùn vehe rey cahnú César, cuàhà gá casàhú stná-nè xì-nsiá. Te nsidaa dava ga nèhivì xí-yá ndoó yatni yohó, casàhú stná-nè.

²³ Ni cùcúmí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndá Jesucristu. Sà-íá.

Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Southern Puebla

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

a5d5d5cd-4240-5e2e-8a5d-f08f5c4f964a